

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського»
Національний університет «Чернігівський колегіум
імені Т. Г. Шевченка»
Professional association of kinetotherapists and manual therapist from
republic of Moldova
Uniwersytet Szczeciński (Polska)
University of Bucharest (Romania)
Навчально-науковий інститут фізичної культури, спорту та
реабілітації
Кафедра фізичної реабілітації, біології і охорони здоров'я

АДАПТАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

З Б І Р Н И К
НАУКОВИХ ПРАЦЬ
XV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ,
присвяченої
105-річчю з дня заснування кафедри фізичної реабілітації,
біології і охорони здоров'я та
60-річчю створення лабораторії функціональної діагностики
імені професора Т. М. Цонєвої
19–20 вересня 2024 року
м. Одеса
Частина 2
Одеса – 2024

УДК 796611.7–053.67(063)

Рецензенти:

- **С. П. Гвоздій** – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри фізіології, здоров'я і безпеки людини та природничої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова;
- **І. Л. Ганчар** – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри спортивних дисциплін Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

Головний редактор

Босенко Анатолій, доктор педагогічних наук, кандидат біологічних наук, професор

Редакційна колегія:

Коробейніков Георгій	доктор біологічних наук, професор (Німеччина-Україна)
Лизогуб Володимир	доктор біологічних наук, професор (Україна)
Магльований Анатолій	доктор біологічних наук, професор (Україна)
Михалюк Євгеній	доктор медичних наук, професор (Україна)
Носко Микола	доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Орлик Надія	кандидат біологічних наук, доцент (Україна)
Потоп Володимир	доктор педагогічних наук, професор (Румунія)
Приймаков Олександр	доктор біологічних наук, професор (Польща)
Топчій Марія	кандидат біологічних наук, доцент (Україна)
Холодов Сергій	Кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)

Адаптаційні можливості дітей та молоді: збірник наукових праць XV Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 105-річчю з дня заснування кафедри фізичної реабілітації, біології і охорони здоров'я та 60-річчю створення лабораторії функціональної діагностики імені професора Т. М. Цонєвої Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, 19–20 вересня 2024 року, Ч. 2) / голов. ред. А. І. Босенко. Одеса: Університет Ушинського, 2024. 328 с.

У збірнику наукових праць конференції представлені роботи широкого кола фахівців з сучасних проблем фізичного виховання і спорту. В статтях розкриваються медико-біологічні, фізіолого-гігієнічні, психолого-педагогічні та валеологічні основи розширення адаптаційних можливостей дітей та молоді, зміцнення їх здоров'я, а також питання підготовки фахівців за відповідними напрямками.

Рекомендовано до друку вченою радою ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (*протокол № 3 від 31.10.2024 року*)

УДК: 796611.7–053.67(063)

Дегтяренко-Мельник Т. В., Бринза І. В., Лавриненко М. Р.	
Визначення працездатності особи до роботи в умовах підвищеної небезпеки за логікою психофізіологічної експертизи.....	113
Дегтяренко-Мельник Т. В., Капунт Г. А.	
Вплив антистресової гімнастики на адаптивний імунітет учнів.....	120
Донець І. О., Міненко А. О., Кійко Т. Б.	
Вплив фізичної культури на формування та збереження здоров'я учасників освітнього процесу.....	126
Єдинак Г. А.	
Характеристика деяких інноваційних підходів у фізичному вихованні дітей та молоді.	138
Жіра Г. І.	
Організація фізкультурно-спортивної реабілітації ветеранів війни в умовах ветеранських просторів.....	147
Іванська О. В., Гальченко Л. В., Матвєєв І. Л.	
Фізіологічні механізми сприйняття образу рухів у тренуванні спортсменів.....	153
Калиниченко І. О., Латіна Г. О.	
Оцінка професійного вигорання педагогів різних вікових груп в умовах воєнного стану.....	158
Каратєєва С. Ю, Слободян О. М.	
Встановлення соматотипу команди майстрів спорту України з футболу «Університет»	164
Коваленко С. О., Циганник Р. А., Дзюник І. С.	
Кровообіг нижніх кінцівок у спортсменів при градуальній пасивній ортопробі.....	169
Козакевич В. К., Зюзіна Л. С., Мелащенко О. І., Козакевич О. Б.	
Перспективні аспекти формування та збереження здоров'я в дітей шкільного віку.....	177
Кольчак В. А.	
Аналіз організаційного механізму розвитку кадрового потенціалу сфери фізичної культури і спорту на регіональному рівні.....	183
Коробейніков Г. В., Коробейнікова Л. Г., Коханевич А. І., Вітенко Д. П., Сінь Хаоруй, Ван Сяньюй	
Контроль за функціональним станом кваліфікованих борців на етапі спеціалізованої базової підготовки.....	189
Кривошеєв Д. А., Іщук А. М., Красовська Г. В., Дзюбенко Н. В., Кривошеєв А. В.	
Вплив омега-3 на здоров'я людей, що займаються фітнесом та бодібілдингом.....	199
Магльований А. В., Кунинець О. Б., Іваночко О. Ю., Хомишин В. П.	
Вплив дозованого фізичного навантаження на параметри серцево-судинної системи студенток.....	205
Магльований А. В., Кунинець О. Б., Іваночко О. Ю., Кравець Х. П.	
Характеристика засобів моделювання рівня фізичних навантажень студенток.....	211
Myloslavska O. V., Shapoval I. Yu.	
Types of conflicts in sports teams and effective methods of their resolution.....	219
Mykhaliuk Ye. L., Horokhovskiy Ye.Yu., Bosenko A. I., Orlyk N. A.	
Physical working capacity as a health indicator and its relation to the occurrence of "infinite tone" phenomenon in soccer players.....	226

УДК 796.075.2:796.071.4 (477)

Кольчак В. А.

(Україна, м. Одеса)

АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ РОЗВИТКУ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ СФЕРИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

***Анотація.** У статті представлено системний аналіз організаційно-управлінського механізму регіональної політики системи кадрового забезпечення сфери фізичної культури і спорту. Окреслено стратегічні напрями та перспективи розвитку кадрового потенціалу Одеського регіону.*

***Ключові слова:** фахівці, управління, регіон.*

Актуальність. В умовах становлення України як самостійної правової європейської держави актуальним є вирішення питань регіонального управління суспільними процесами. Зміст регіонального управління, його мета, функції та методи вимагають наукового обґрунтування та постійного реформування відповідно до вимог часу. Стимулювання розвитку конкретного регіону являє собою комплекс правових, організаційних, наукових, фінансових та інших заходів, спрямованих на досягнення сталого розвитку ресурсів регіону на основі поєднання економічних, соціальних та екологічних інтересів на загальнодержавному та регіональному рівнях, максимально ефективного використання потенціалу регіону в інтересах його жителів та держави в цілому [1; 2; 3].

Динамічне моделювання інноваційних процесів розвитку сфери фізичної культури і спорту Одеського регіону, зокрема кадрового її забезпечення як дієвого інструменту ефективності функціонування і розвитку системи і її підсистем визначає актуальність дослідження.

Мета дослідження – обґрунтування організаційного механізму розвитку кадрового потенціалу сфери фізичної культури і спорту в Одеській області.

Методи дослідження: аналіз літературних джерел, аналіз документів, структурно-функціональний аналіз, методи математичної статистики.

Результати дослідження та їх обговорення.

Пріоритетні напрямки та завдання з розвитку фізичної культури і спорту в Одеській області визначені Стратегією розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року, Державною цільовою соціальною програмою розвитку фізичної культури і спорту на період до 2024 року, Обласною комплексною програмою розвитку фізичної культури і спорту в Одеській області на 2022-2024 роки [4; 5]. В умовах російської збройної агресії проти України фізична культура і спорт набули нового значення, як засіб подолання фізичних та психологічних наслідків стресу, якому щоденно піддається населення країни.

Модель менеджменту в сфері фізичної культури і спорту, яка застосовується зараз в Одеському регіоні, знаходиться на стадії її формування, а тому потребує впровадження широкого переліку технологій як інноваційних, революційних, програмних та еволюційних. Ефективне застосування сучасного організаційного механізму розвитку кадрового потенціалу сфери забезпечить оптимізацію роботи управлінської системи, скоординує діяльність фахівців та забезпечить ефективну взаємодію на різних рівнях управління.

Серед першочергових завдань регіональної політики соціально-економічного розвитку Одещини є:

- збереження кадрового потенціалу закладів фізичної культури і спорту та підвищення кваліфікації фахівців, тренерів та керівників;
- працевлаштування тренерів та інших фахівців.

З метою виконання поставлених завдань керівники більшості територіальних громад, усвідомлюючи роль спорту в подоланні негативних наслідків стресу на фізичне та психологічне здоров'я людини, активно сприяють

проведенню місцевих та обласних змагань в громадах області, в тому числі серед військовослужбовців.

За підтримки обласної державної адміністрації та обласної ради, в 2022 - 2024 роках Відділенням Національного олімпійського комітету України в Одеській області проводиться низка інформаційних та просвітницьких заходів для дітей та молоді за участю видатних спортсменів, чемпіонів та призерів Олімпійських Ігор.

Розпочато роботу з впровадження в Одеській області Електронного реєстру спортивних споруд України та Електронного реєстру спортивних звань. Реалізація цих заходів дозволяє забезпечити прийняття ефективних управлінських рішень, їх прозорість та відкритість для суспільства громади.

Серед питань розвитку фізичної культури і спорту в Одеській області регулярно обговорюються на нарадах в онлайн режимі з представниками районних військових адміністрацій, територіальних громад та фізкультурно-спортивних організацій регіону збереження кадрового потенціалу регіону, обговорення нагальних проблем та шляхів їх вирішення.

Управлінням з питань фізичної культури і спорту ініційовано співпрацю з закладами вищої освіти з розвитку фізичної культури і спорту, а саме, на початку 2022 року було укладено меморандум про співпрацю з Південноукраїнським національним педагогічним університетом ім. Ушинського. В рамках цієї співпраці регулярно організовуються курси підвищення кваліфікації тренерів, в тому числі тренерів вищої та першої категорії. До проведення курсів залучаються провідні науковці з різних регіонів України. Сильною стороною цієї співпраці є можливість конструктивного обговорення змісту програми курсів підвищення кваліфікації з урахуванням специфіки регіону та запитів практичних фахівців. Фахівці суб'єкту управління також мають можливість відбору талановитих молодих фахівців для працевлаштування під час оцінки їх фахових компетенцій в ході різних видів практичної підготовки студентів

Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського

Щороку збільшується кількість Заслужених тренерів України в Одеській області. За підсумками звіту Міністерству молоді та спорту України Одеська область посідає 5 і 6 сходинку в Українському рейтингу з розвитку фізичної культури і спорту вищих досягнень.

Для підтримки спортсменів та тренерів, в рамках Обласної комплексної програми розвитку фізичної культури і спорту на 2022-2024 роки, з обласного бюджету виплачується грошова допомога за досягнення високих спортивних результатів спортсменам та тренерам.

З початку збройної агресії проти України в Одеській області гостро стоїть питання працевлаштування тренерів з числа ВПО з Миколаївської, Херсонської, Донецької, Сумської та Вінницької областей. Завдяки злагодженій співпраці з керівниками громад щонайменше 15 тренерів працевлаштовані в фізкультурно-спортивних організаціях Одеської області, а також створено відповідні соціально-побутові умови для фахівців та їх родин.

Керівництво регіону має орієнтацію на розробку стратегій управління організаційними змінами, які впливають на підвищення ефективності, міцнішої командної роботи та покращення загальних результатів. Запроваджені організаційні зміни в Одеському регіоні охоплюють велику кількість ситуацій, що дозволяє слідувати конкурентним тенденціям сфери фізичної культури і спорту на рівні держави.

Ефективне впровадження стратегічних рішень щодо розвитку кадрового потенціалу сфери фізичної культури і спорту в Одеській області прискорюється за рахунок оцінки рівня впливу та аналізу тенденцій взаємозалежності таких чинників:

- стан ринку праці сфери фізичної культури і спорту;
- розвиток інформаційного забезпечення;
- розвиток ринку технологій та оснащення;

- стабільність фінансового забезпечення;
- розвиток ринку посередницьких послуг;
- розвиток ринку допоміжних послуг.

Організаційний механізм регіонального управління сферою фізичної культури та спорту щодо розвитку кадрового потенціалу представляє собою сукупність організаційних складових у механізмі управління (мета та завдання управління, функції та технології управління, методи управління, норми та правила, організаційні процеси), що мають організаційне регулювання, управління в інтересах організацій, ефективну діяльність управлінської системи. Основними завданнями регіонального управління сферою фізичної культури та спорту є забезпечення на відповідній території реалізації державної політики з питань кадрового забезпечення фізичної культури та спорту з урахуванням особливостей регіону.

Висновки. Таким чином, проблемним питанням галузі фізичної культури та спорту залишається стан кадрового забезпечення діяльності сфери. Спостерігається перехід кваліфікованих спеціалістів до інших галузей внаслідок низького рівня заробітної плати та інших економічних причин. Особливо гостро стоїть ця проблема у сільській місцевості.

Серед пріоритетних напрямів реалізації державної політики в сфері фізичної культури і спорту в Одеській області на період до 2027 року залишається збільшення кількості інструкторів з фізичної культури сільських і селищних рад за рахунок щорічного підвищення рівня охоплення населення руховою активністю на 1%; створення розгалуженої мережі спортивних споруд, які відповідають стандартам; поліпшення результатів виступів спортсменів області на всеукраїнських та міжнародних змаганнях; збереження та розвиток спортивної інфраструктури, особливо у сільській місцевості.

Досягнення означених результатів, на наш погляд, можливе за рахунок організації ефективних форм взаємодії всіх суб'єктів інноваційного розвитку (регіональних органів влади, бізнесу, науки, ринку) і створення нової основи

побудови цих зв'язків – мережі комунікацій нелінійного зростання результатів. Шляхами впровадження таких інновацій є :

- 1) упровадження нових методів управління в органах влади, закладах освіти та фізкультурно-спортивних організаціях;
- 2) спільне розроблення та впровадження механізмів кооперації, інтеграції, партнерських стосунків з усіма інститутами національної інноваційної системи.

Список використаних джерел

1. Клименко А. В. Системний аналіз оптимізації кадрового забезпечення сфери фізичної культури і спорту. *Університет Ушинського, OLYMPICUS*. 2023. № 1. С. 24–29. <https://olympicus.pdpu.edu.ua/index.php/olympicus/article/view/6/5https://doi.org/10.24195/olympicus/2023-1-5>.
2. Кольчак В.А., Тодорова В.Г., Рісслінг Р.С. Нормативно-правовий механізм розвитку сфери фізичної культури і спорту в територіально-об'єднаних громадах. *Запорізький національний університет, Фізичне виховання та спорт*. 2022. № 3. С. 84–90. <http://journalsofznu.zp.ua /index.php/sport/article/view/3018;https://doi.org/10.26661/2663-5925-2022-3-12>.
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 року № 695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>.
4. Про затвердження Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 4 листопада 2020 р. № 1089. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020> .
5. Про затвердження обласної комплексної програми розвитку фізичної культури і спорту в Одеській області на 2022-2024 роки (зі змінами та доповненнями): рішення Одеської обласної Ради від 17 грудня 2021 року № 340-VIII // URL:<http://oblrada.odessa.gov.ua>.

Kolchak Valentina

ANALYSIS OF THE ORGANIZATIONAL MECHANISM FOR THE DEVELOPMENT OF HUMAN RESOURCES IN THE SPHERE OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS AT THE REGIONAL LEVEL

Abstract. *The author presents a systemic analysis of the organizational and managerial mechanism of the regional policy of the system of personnel provision in the sphere of physical culture and sports. Strategic directions and prospects for the development of human resources in the Odessa region are outlined.*

Keywords: *specialists, management, region.*

УДК 612.017.6.071:159.923

Коробейніков Г. В., Коробейнікова Л. Г.,

Коханевич А. І., Вітенко Д. П.,

Сінь Хаоруй, Ван Сяньюй

(Україна, м. Київ;

Узбекистан, м. Чирчик)

КОНТРОЛЬ ЗА ФУНКЦІОНАЛЬНИМ СТАНОМ КВАЛІФІКОВАНИХ БОРЦІВ НА ЕТАПІ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ БАЗОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Досліджено можливість вдосконалення системи контролю за функціональним станом кваліфікованих борців на етапі спеціалізованої базової підготовки. Було обстежено 31 кваліфікованих борців греко-римського стилю, членів клубу м. Кременчук, у віці 17-24 років. Було обстежено психічний стан, нейродинамічні характеристики, сенсомоторну реакцію та варіабельність ритму серця. Запропонований підхід щодо здійснення контролю за

Наукове видання

АДАПТАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

XIV Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої
105-річчю з дня заснування кафедри фізичної реабілітації,
біології і охорони здоров'я та
60-річчю створення лабораторії функціональної діагностики
імені професора Т. М. Цонєвої

19–20 вересня 2024 року
м. Одеса

Частина 2

Матеріали зверстані з електронних носіїв, наданих авторами публікацій.
Відповідальність за наукову достовірність матеріалів та відсутність плагіату
несуть автори

Головний редактор А. І. Босенко
Технічні редактори: О. В. Бобро
Дизайн обкладинки А. І. Босенко, Н. А. Орлик, М. С. Топчій
(фото Н. А. Орлик)